Bouwen aan de toekomst voor Culemborg
Algemene beschouwingen voorjaar 2025

Het CDA in deze stad wil **bouwen aan de toekomst voor iedereen**. Met de vraagstukken die op ons afkomen vraagt dat mensenwerk en de nodige creativiteit. Afgelopen weekend werd mij dat nog eens bevestigd bij het lezen van de plannen en ideeën van de Denktank Nederland 2040 (Nederland in 2040 - Een toekomstbeeld). De analyse die aan deze ideeën vooraf gaat liegt er niet om. Wie om zich heen kijkt ziet dat deze ook één op één van toepassing zijn voor onze stad.

Vraag een jonge docent of ze denkt ooit een huis te kunnen kopen. Vraag een boer of hij vertrouwen heeft in de toekomst. Vraag een verpleegkundige of ze denkt dat we de vergrijzing aankunnen? Het perspectief dat nodig is voor de toekomst is in onze stad niet anders.

Nodig is dat we met elkaar de **vergrijzing** gaan opvangen, de **economie gaan vergroenen**, onze **jeugd gezond laten opgroeien** en onze 'systemen' **vereenvoudigen**. Dat vraagt opgave overstijgend denken, werken en de wil te veranderen op tal van niveaus.

Echte verandering begint vanuit **hoop en vertrouwen**. Niet te kijken wat er niet kan, maar doen wat er wel kan. Samen met authentieke en deskundige politici als ook de organisaties en partijen die daarin stappen willen zetten.

Beste collega's. Laat de analyse en aanbevelingen van deze denktank een **inspiratiebron** zijn voor onze verkiezingsprogramma's.

Van het CDA mogen inwoners verwachten dat wij opkomen voor Culemborgers die iedere dag weer het goede willen doen. Mensen die niet alleen aan zichzelf denken, maar ook aan **de ander**. In het dagelijks leven lijkt dat al lang niet meer altijd vanzelfsprekend.

Te vaak moet ik mijn omgeving uitleggen dat je verder moet willen kijken dan de koppen die wij in de krant lezen. Een mening is snel gevormd. Er wordt geen tijd genomen om **elkaar goed te begrijpen**. Er is al een standpunt ingenomen voordat we weten waar de discussie over gaat. Voor ons als lokale politici hebben wij hierin een rol. Het kan helpen als wij uitleg geven aan de processen die schuil gaan achter een besluit of keuze. Sommige zaken zijn gewoonweg niet snel te regelen. **Laten we daar eerlijk over zijn.**

Er zijn genoeg zaken waar onze inwoners echt last van hebben waar we wel snel iets aan kunnen doen. Denk dan aan de overvolle prullenbakken voor hondenpoep, het rijgedrag van fatbikes, het parkeren van busjes en het aantal bijplaatsingen en dumpingen van afval dat op meerdere plekken in onze stad voor **toenemende overlast** zorgt.

Een argument dat ik mijn uitleg ook vaak gebruik is dat wij als gemeente niet overal over gaan en van zijn. Of het nu gaat om het wegnemen van onnodige **regeldruk voor onze sportverenigingen**, de **omgang met gewortelde kinderen** in de asielketen of het **vuurwerkverbod**. Het zijn allemaal voorbeelden die ons raken maar waar de gemeenteraad feitelijk gezien niet altijd over gaat.

En ja. Soms zijn er ook zaken waar wij niet direct over gaan, maar waarvan je echt niet begrijpt dat deze niet gewoon al lang geregeld zijn. Op die momenten moeten we ook durven op te staan.

Zo las ik een bericht van één van de brandweerlieden die in de nacht van het noodlottige ongeval bij de woningbrand in de Ghandistraat aanwezig was. Onze brandweer was in deze nacht heel snel ter plaatse. Heeft gedaan wat zij kon, en dacht een kinderleven te hebben gered. Naar later bleek dit niet het geval. We staan stil bij de nabestaanden. En terecht, maar staan wij ook voldoende stil bij de vrijwilligers die in het heetst van de strijd hebben geknokt voor onze veiligheid?

Naar wat het CDA heeft vernomen is er **slachtofferhulp** geweest. Voor traumatische ervaringen bestaat er ook een team collegiale ondersteuning klaar. Maar voor brandweerlieden die te maken hebben met blijven klachten die wijzen op een Posttraumatische stressstoornis (PTSS) geeft onze Rijksoverheid vooralsnog geen thuis. Een meerderheid in de Tweede kamer besloot een jaar geleden dat dit anders moest. Het lijkt er nu op vast te lopen dat de Minister van Justitie en **Veiligheid** geen toezegging wenst te doen op de benodigde financiele middelen. Op zo'n moment bekruipt mij persoonlijk een gevoel van schaamte. Als ik hoor hoeveel honderden miljoenen het kabinet over heeft om de veiligheid van een internationale NAVO top te garanderen, geeft het geen gehoor aan een oproep voor steun aan brandweerlieden die te maken hebben met blijvende klachten.

Op die momenten mogen wij onze taak niet verwaarlozen, om voor onze hulpverleners te gaan staan. Het is ook om die reden dat het CDA, samen met de VVD, zo direct een motie zal indienen om dit kracht bij te zetten.

Inwoners die als brandweer, politie, ambulance personeel en in soortgelijke beroepen werken horen gewoon toegang te hebben tot goede zorg en ondersteuning bij traumatische ervaringen. Laten we dit gewoon fatsoenlijk regelen.

Voor het CDA is het duidelijk waar het bij de begroting voor 2026 op zal letten. Het versterken van onze reserves en kritisch blijven op nieuwe beleidsvoornemens sluit naadloos aan op de visie van het CDA ten aanzien van **realistisch en haalbaar beleid**. Daarbij zou het mooi zijn als het ons lukt om net als vorig jaar de **tariefsverhoging van de buitensport** uit te kunnen stellen.

Het CDA wil ook lokaal vooruit. We doen dat wel overdacht en weloverwogen. Eventuele aankoop van de **Redichemse waard,** een principe verzoek voor een eventueel **tweede Windpark** en andere planontwikkelingen, zoals die in de **stationsomgeving,** vragen om doordachte besluitvorming. Simpelweg omdat deze keuzes ingrijpen op de leefomgeving van onze inwoners en effect hebben op onze **gemeente financiën**.

Om vooruit te komen kan het helpen om je heen te kijken. Culemborg ligt niet op een eiland. We kunnen leren van gemeenten om ons heen.

Zo sluit ik mijn algemene beschouwingen af met een **concrete oplossing** uit de stad Nijmegen. Het CDA pleit, binnen de woonopgave die wij met elkaar hebben, al langer voor het beter benutten van de bestaande woningen. De gemeente Nijmegen laat zien dat het ook anders kan. Om meer mensen een thuis te geven in eigen stad is men gestart met een campagne om **woonruimte** te delen (Bron: Huis delen - Gemeente Nijmegen) Het laat zien hoe het splitsen en delen van huizen kan bijdragen aan het beter benutten van de bestaande woningvoorraad. Aan ons de uitdaging hier van te leren.

Niet alles wat we kunnen realiseren hoeven wij zelf te bedenken. Dankuwel.